

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

18 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Guzun Ion, Diaconu Iurie, Catan Liliana și Boico Victor,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Zadorojnîi Andrei în numele inculpatului Tihon Stanislav, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 08 decembrie 2020 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2021, în cauza penală în privința lui

*Tihon Stanislav Xxxx, născut la xxxx,
originar și domiciliat în xxxx*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 19.11.2019 – 08.12.2020;

Instanța de apel: 29.12.2020 – 06.10.2021;

Instanța de recurs: 03.01.2022 – 18.04.2022.

Asupra recursului ordinar în cauză, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 08 decembrie 2020, cauza fiind judecată în baza prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, **Tihon Stanislav** a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 160 (una sută șaiszeci) ore.

1.1. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, inculpatul Tihon Stanislav la data de 06 octombrie 2019, aproximativ la ora 02:10, fără a deține permis de conducere valabil pentru careva categorii de vehicule, conducând automobilul de model „Ford”, fără număr de înmatriculare și, deplasându-se pe str. Criuleni spre str. Podgorenilor din mun. Chișinău, s-a tamponat într-un copac.

În procesul verificării actelor de către angajații INP al IGP, fiind suspectat de conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, Tihon Stanislav a fost supus testării alcoolscopice cu aparatul „Drager”, fiind constatată concentrația alcoolului în aerul expirat de 0,83 mg/l, ceea ce conform art. 134¹² alin. (3) Cod penal, constituie stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, *în drept*, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, adică *conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat de către o persoană care nu deține permis de conducere*.

2. Împotriva sentinței a declarat apel *procurorul*, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Tihon Stanislav recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin. (4) Cod penal, să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea cerințelor sale a invocat că la stabilirea pedepsei penale, instanța de fond nu a ținut cont de personalitatea inculpatului, atitudinea cu privire la fapta infracțională comisă, cât și de caracteristica acestuia în societate. Inculpatul nu este la prima abatere de la legea penală, or, anterior acesta a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, și anume prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13.05.2019, prin care i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 787,5 unități convenționale.

La individualizarea pedepsei penale, instanța de judecată urma a pune valoare pe aceste date care caracterizează persoana inculpatului, întrucât este evident că acesta și-a educat un sistem degradat de valori sociale, fiind nejustificată stabilirea unei pedepse prea blânde sub formă de muncă neremunerată, atât timp cât inculpatul, a demonstrat faptul neconștientizării gradului de pericol social al faptelor săvârșite, efectul preventiv al pedepsei anterior aplicate fiind în totalitate ignorat. În aceeași ordine de idei, instanța de judecată urma să atragă atenția și asupra insistenței cu care inculpatul încalcă normele penale, având în vedere că de la pronunțarea sentinței din 13.05.2019 și până la săvârșirea unei noi fapte infracționale, similare, s-au scurs doar 4 luni, fapt ce confirmă suplimentar că pedeapsa anterior aplicată inculpatului nu a avut nici un efect asupra comportamentului și reeducării acestuia.

Astfel că, pedeapsa aplicată de către instanța de judecată în privința inculpatului Tihon Stanislav nu corespunde gravității infracțiunii săvârșite, dar și personalității acestuia, or o pedeapsă prea blândă aplicată inculpatului, va fi apreciată ca o atitudine tolerantă din partea statului a comportamentului prejudiciatului și va diminua încrederea societății în eficacitatea și echitatea sistemului de justiție.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2021 apelul declarat a fost respins, ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

3.1. Instanța de apel, verificând chestiunea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului Tihon Stanislav a constatat că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, respectiv, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest sens, instanța a reținut că infracțiunea comisă de inculpatul Tihon Stanislav prevăzută la art. 264¹ alin. (4) Cod penal se califică în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (2) Cod penal ca infracțiune „ușoară”, pentru care legea penală prevede sancțiunea sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 1 an.

Din materialele cauzei penale, instanța de apel a stabilit că inculpatul Tihon Stanislav a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, s-a căit sincer de cele comise.

În conformitate cu art. 76 Cod penal, a fost reținută cu titlu de circumstanță atenuantă – căința sinceră.

În conformitate cu art. 77 Cod penal, careva circumstanțe agravante nu au fost reținute.

Cu referire la personalitatea inculpatului Tihon Stanislav, instanța de apel a reținut că ultimul a fost tras la răspundere penală, are la întreținere 3 copii minori, nu este angajat în câmpul muncii.

Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 13.05.2019, Tihon Stanislav a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 787,5 unități convenționale, iar prin ordinul de încasare a numerarului din 05 februarie 2020 a fost achitată amenda în sumă de 19 687,50 lei.

În conformitate cu art. 61 alin. (1), (2) Cod penal, *(1) Pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. (2) Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.*

În acord cu prevederile art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite,

de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, prima instanță, reieșind din faptul că, cauza penală a fost examinată în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, a considerat necesar de a stabili inculpatului pedeapsa, între limita minimă și limita maximă, prevăzută de sancțiunea normei materiale, conform prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, cu reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă, adică muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 160 (una sută șaiszeci) ore.

Decurgând din cele stabilite, instanța de apel a ajuns la concluzia de a respinge solicitarea acuzatorului de stat privind agravarea pedepsei penale în privința inculpatului Tihon Stanislav, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen 6 luni, deoarece argumentele invocate în acest sens nu susțin temeinicia soluției propuse, iar datele din dosarul penal ce caracterizează atât împrejurările comiterii faptei prejudiciabile, cât și personalitatea inculpatului, indică în mod cert că, realizarea scopului pedepsei penale este posibilă în condițiile aplicării unei pedepse penale sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

4. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel a fost contestată cu recurs ordinar de către *avocatul Zadorojnîi Andrei în numele inculpatului Tihon Stanislav*, care invocând temeii pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 11) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor pronunțate pe caz, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie încetat procesul penal intentat în privința lui Tihon Stanislav în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, pe motiv că a intervenit prescripția tragerii la răspundere penală.

Astfel, în susținerea recursului declarat, recurentul explică faptul că, instanța de apel corect a constatat că acțiunile inculpatului Tihon Stanislav cuprind elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin. (4) Cod penal, și că potrivit criteriilor enunțate la art. 16 alin. (2) Cod penal, infracțiunea respectivă se califică ca infracțiune „ușoară”.

Concomitent, instanța de apel corect a stabilit că fapta imputată inculpatului Tihon Stanislav, a fost comisă la data de 06.10.2019 (pct. 2, 5.2.1 a Deciziei contestate).

Conform art. 60 alin.(1) lit. a) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare.

Potrivit prevederilor art. 409, 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală coroborate cu cele ale art. 60 Cod penal, instanța de apel era obligată să admită apelul, să caseze total sentința, inclusiv din oficiu, și să pronunțe o nouă hotărâre potrivit

modului stabilit pentru prima instanță, cu încetarea procesului penal, pe motivul intervenirii termenului de prescripție, or la momentul adoptării deciziei, adică la data de 06.10.2021, a expirat termenul de 2 ani, din momentul comiterii infracțiunii imputate inculpatului.

Concluzionează apărătorul că instanța de apel, care a judecat cauza în ordine de apel, urma să examineze toate circumstanțele cauzei și să se expună inclusiv și asupra prescripției tragerii la răspundere penală.

4.1. Pe marginea recursului declarat, a depus referință procurorul de nivelul Curții Supreme de Justiție, care a solicitat inadmisibilitatea acestuia, pe motiv că instanța de apel a adoptat o hotărâre legală și întemeiată.

5. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În conformitate cu dispoziția art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să-l respingă, ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, atunci când se constată că recursul este nefondat, iar hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Lecturând cererea de recurs ordinar de pe rol, se atestă că recurenții invocă ca fiind incidente temeiurile de recurs prescrise la art. 427 alin. (1) pct. 6), 11) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii* sau atunci când *există o cauză de înlăturare a răspunderii penale*.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că temeiurile invocate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei.

În speța dată se constată că, cauza dată a fost judecată în procedura simplificată reglementată de art. 364¹ Cod de procedură penală, iar potrivit alin. (8) al acestei norme, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor imputate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, solicitare care a fost admisă de către instanță prin încheiere, beneficiază de o reducere cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoarea ori cu muncă neremunerată în folosul comunității și de o reducere cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

În atare circumstanțe, având în vedere că autorul recursului nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de fond și nici încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, Colegiul penal nu se va pronunța asupra acestor aspecte, dar va analiza alegațiile recurentului potrivit cărora instanța de apel, urma să înceteze procesului penal în privința lui Tihon Stanislav, deoarece a intervenit termenul de prescripție.

Argumentul de bază invocat de recurent se referă la expirarea termenului de prescripție de 2 ani prevăzut la art. 60 Cod penal, conform căruia persoana se liberează de răspundere penală, dacă din ziua săvârșirii infracțiunii a expirat termenul de prescripție.

Acțiunile inculpatului prevăzute la art. 264¹ alin. (4) Cod penal, în conformitate cu criteriile enunțate la art. 16 alin. (2) Cod se califică ca infracțiune „ușoară”. Astfel, conform prevederilor art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, termenul prescripției tragerii la răspundere penală expiră după 2 ani de la comiterea unei infracțiuni ușoare.

La caz, Colegiul lărgit ține să sublinieze pct. 1. din Anexa la Dispoziția nr. 1 din 18.03.2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a R. Moldova reglementează că *„Pe durata stării de urgență **termenele de prescripție** și **termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar, dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituită potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17.03.2020**”*.

Urmează de notat că actul normativ enunțat, în acest aspect, este suficient de clar și previzibil, nelăsând loc de interpretări.

Totodată, în acord cu art. 1 din Hotărârea Parlamentului nr. 55 din 17.03.2020 este stipulat expres că se declară stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada **17 martie – 15 mai 2020**.

Reieșind din materialele cauzei, instanța de recurs stabilește că, fapta din prezenta cauză penală a fost comisă la 06.10.2019, iar decizia instanței de apel a fost pronunțată la 06.10.2021. Raportând normele menționate supra la cauza supusă recursului ordinar, Colegiul constată că prescripția tragerii la răspundere penală, în cazul dat, a fost suspendată pe o perioadă de 2 luni, și astfel, aceasta urma să intervină la data de 06.12.2021, adică după pronunțarea deciziei de către instanța de apel.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că, în prezenta cauză, nu se constată admiterea erorilor de drept prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 11) Cod de procedură penală la etapa judecării apelului, după cum pledează apărătorul inculpatului.

Pe cale de consecință, Colegiul penal lărgit conchide că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise la art. 414-419 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată, astfel că nu există temei pentru admiterea recursului ordinar de pe rol, în sensul declarat.

6. În conformitate cu prevederile art. 431, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Zadorojnîi Andrei în numele inculpatului Tihon Stanislav, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2021, în cauza penală în privința lui *Tihon Stanislav Xxxx*, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la *14 iunie 2022*.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Guzun Ion

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Boico Victor